

เฉลยปัญหาวิชาธรรมวิจารณ์ ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับประถมศึกษา สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๓.๕๐ น.

คำสั่ง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วระบายในกระดาษคำตอบ ให้เวลา ๕๐ นาที ๕๐ ข้อ (๑๐๐ คะแนน)

๑. คำว่า นิพพิทา มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. หน่ายทุกข์ ข. สิ้นกำหนด ค. หลุดพ้น ง. หมดจด

๒. โลกโดยตรง หมายถึงข้อใด ?

ก. อากาศ ข. น้ำ ค. แผ่นดิน ง. ป่าไม้

๓. คำว่า จงมาดูโลกนี้ พระองค์ตรัสไว้เพื่อพระประสงค์ใด ?

ก. ให้เพลิดเพลิน ข. ให้เกิดปัญญา ค. ให้รู้เหตุ ง. ให้รู้ภูมิศาสตร์

๔. พระพุทธเจ้าทรงเปรียบอะไรว่า ตระการดูจรัสชาล ?

ก. ชีวิต ข. สังขาร ค. อตภาพ ง. โลก

๕. คำว่า คนขลา หมายถึงใคร ?

ก. คนอันธพาล ข. คนโง่ ค. คนไร้ปัญญา ง. คนขาดสติ

๖. ทำอย่างไร จึงจะไม่ข้องอยู่ในโลก ?

ก. ออกบวช ข. ปราธนาไม่เกิดอีก ค. ไม่ยุ่งกับใคร ง. ไม่ติดใจกามคุณ

๗. ผู้เห็นโลกตามเป็นจริง จะได้รับสุขประเภทใด ?

ก. สุขๆทุกข์ๆ ข. สุขทางโลก ค. สามีสสุข ง. นิรามิสสุข

๘. ข้อใด ไม่ใช่ข้อการสำรวมจิต ?

ก. สำรวมอินทรีย์ ข. เจริญกัมมัฏฐาน ค. เจริญวิปัสสนา ง. รักษาศีล

๙. โทษล้างผลาญคุณความดี ทำให้เสียคน เรียกว่าอะไร ?

ก. มาร ข. บ่วงมาร ค. เสนามาร ง. มัจจุมาร

๑๐. บ่วงแห่งมารที่คล้องบุคคลให้ติดอยู่ในโลก หมายถึงข้อใด ?

ก. กิเลสกาม ข. วัตถุกาม ค. กามตัณหา ง. กามราคะ

๑๑. เห็นสังขารอย่างไร ไม่ใช่ทางแห่งวิสุทธิ ?

ก. ไม่เที่ยง ข. เป็นทุกข์ ค. เป็นอนัตตา ง. เป็นอนัตตา

๑๒. คำว่า สังขาร ในอุทเทสปฏิปทาแห่งนิพพิทา ได้แก่อะไร ?

ก. จิต ข. เบญจขันธ์ ค. อินทรีย์ ง. आयตนะ

๑๓. ข้อใด จัดเป็นวิสังขาร ?

ก. วิญญาณ ข. เวทนา ค. สัญญา ง. นิพพาน

๑๔. ข้อใด กล่าวความหมายของอนิจจตาได้ถูกต้อง ?

ก. หนได้ยาก ข. เกิดและเสื่อมสิ้นไป ค. ไม่มีเจ้าของ ง. ไม่อยู่ในอำนาจ

๑๕. อะไรปิดบังไว้ จึงมองไม่เห็นอนิจจตา ความเป็นของไม่เที่ยงแห่งสังขาร ?

ก. ตัณการม ข. อริยาบถ ค. สันตติ ง. ขนสัญญา

๑๖. ข้อใด กล่าวความหมายของทุกขตาได้ถูกต้อง ?

ก. หนได้ยาก ข. เกิดและเสื่อมสิ้นไป ค. ไม่มีเจ้าของ ง. ไม่อยู่ในอำนาจ

๑๗. อะไรปิดบังไว้ จึงมองไม่เห็นทุกขตา ความเป็นทุกข์แห่งสังขาร ?

ก. สุขเวทนา ข. อริยาบถ ค. สันตติ ง. ขนสัญญา

๑๘. เกิด แก่ เจ็บ ตาย จัดเป็นทุกข์อะไร ?

ก. สภาวะทุกข์ ข. ทุกข์จร ค. ทุกข์ประจำ ง. พยathiทุกข์

๑๙. ความเศร้าโศก จัดเป็นทุกข์ชนิดใด ?

ก. สภาวะทุกข์ ข. ปกิณกทุกข์ ค. นิพัทธทุกข์ ง. สหคตทุกข์

๒๐. ความหิว หนาว ร้อน เป็นต้น จัดเป็นทุกข์อะไร ?

ก. สภาวะทุกข์ ข. วิปากทุกข์ ค. นิพัทธทุกข์ ง. พยathiทุกข์

๒๑. สันตปาทุกข์ ทุกข์เพราะถูกอะไรเผา ?

ก. พระอาทิตย์ ข. ไฟ ค. กิเลส ง. ความหิว

๒๒. อะไรปิดบังไว้ จึงมองไม่เห็นอนัตตตา ความเป็นอนัตตาแห่งสังขาร ?

ก. มานะ ข. อริยาบถ ค. สันตติ ง. ขนสัญญา

๒๓. สังขารเป็นอนัตตา โดยเป็นสภาวะหาเจ้าของไม่ได้ คือข้อใด ?

ก. นั่นมีใช้ของเรา ข. นั่นมีใช้เรา ค. นั่นมีใช้ตนของเรา ง. ถูกทุกข้อ

๒๔. การเห็นสังขารเป็นอนัตตา ต้องมีอะไรกำกับจึงไม่เป็นมิจฉาทิฎฐิ ?

ก. สัทธา ข. สติ ค. สัมปชัญญะ ง. โยนิโสมนสิการ

๒๕. ธรรมที่เป็นยอดแห่งธรรมทั้งปวง เรียกว่าอะไร ?

ก. วิสุทธิ ข. วิมุตติ ค. วิราคะ ง. สันติ

๒๖. ความหน่ายในสังขาร เป็นเหตุให้อะไรเกิดขึ้น ?

ก. ความหลุดพ้น ข. ความสงบ ค. ความสิ้นโศข ง. ความสิ้นกำหนด

๒๗. ไวพจน์แห่งวิราคะมี ๘ อย่าง ไวพจน์นั้น หมายถึงคำเช่นไร ?

ก. คำแทน ข. คำถาม ค. คำตอบ ง. คำอ่าน

๒๘. ความเมาในคำว่า มทนิมมโทเน หมายถึงเมาอะไร ?

ก. ยาบ้า ข. การพนัน ค. สุรา ง. กิเลส

๒๙. ข้อใด มีความหมายตรงกับคำว่า อลัมภ ?

ก. ความสูญเสีย ข. ความตั้งใจ ค. ความเศร้าโศก ง. ความผิดหวัง

๓๐. วิมุตติ ความหลุดพ้น หมายถึงหลุดพ้นจากอะไร ?

ก. อาสวะ ข. ตัณหา ค. อุปาทาน ง. มิจฉาทิฎฐิ

๓๑. ความหลุดพ้นด้วยอำนาจพิจารณาไตรลักษณ์ จัดเป็นวิมุตติใด ?

ก. เจโตวิมุตติ ข. ปัญญาวิมุตติ ค. ตพังคิวิมุตติ ง. วิกขัมภานวิมุตติ

๓๒. วิมุตติใด จัดเป็นโลกิยะ ?

ก. ตพังคิวิมุตติ ข. สมุจเฉทวิมุตติ ค. ปฏิปัสสัทธิวิมุตติ ง. นิสสรณวิมุตติ

๓๓. ผู้ปฏิบัติธรรมหลุดพ้นชั่วคราวด้วยอำนาจกำลังฌาน จัดเป็นวิมุตติใด ?

ก. ตพังคิวิมุตติ ข. วิกขัมภานวิมุตติ ค. สมุจเฉทวิมุตติ ง. นิสสรณวิมุตติ

๓๔. ความหลุดพ้นด้วยขมไฉนนั้น หมายถึงขมอะไร ?

ก. ตัณหา ข. ราคะ ค. นิรวรณ ง. อุปาทาน

๓๕. วิมุตติใด จัดเป็นโลกุตตระ ?

ก. สมุจเฉทวิมุตติ ข. ปฏิปัสสัทธิวิมุตติ ค. นิสสรณวิมุตติ ง. ถูกทุกข้อ

๓๖. วิสุทธิ คือความหมดจด ไครบันดาลให้ได้ ?

ก. ตนเอง ข. พระพรหม ค. ไทโรจารย์ ง. เทพเจ้า

๓๗. ความบริสุทธิ์ภายใน ย่อมมีได้ด้วยอะไร ?

ก. ศีล ข. สมาธิ ค. ปัญญา ง. ภาวนา

๓๘. ญาณหยั่งเห็นสังขารว่าเป็นทุกข์ จัดเป็นญาณอะไร ?

ก. อุทยัพพญาณ ข. ภังคญาณ ค. อาทินวญาณ ง. นิพพิทาญาณ

๓๙. ญาณหยั่งเห็นความเกิดดับแห่งสังขาร จัดเป็นญาณอะไร ?

ก. อุทยัพพญาณ ข. ภังคญาณ ค. อาทินวญาณ ง. นิพพิทาญาณ

๔๐. อริยมรรคใด สงเคราะห์เข้าในจิตตวิสุทธิ ?

ก. สัมมาสังกัปปะ ข. สัมมากัมมันตะ ค. สัมมาสมาธิ ง. สัมมาวาจา

๔๑. อริยมรรคใด สงเคราะห์เข้าในทิวฐิวิสุทธิ ?

ก. สัมมาสังกัปปะ ข. สัมมาสติ ค. สัมมาสมาธิ ง. สัมมาวายามะ

๔๒. วิสุทธิที่ทำให้ข้ามพ้นความสงสัย เรียกว่าอะไร ?

ก. สิววิสุทธิ ข. จิตตวิสุทธิ ค. ทิวฐิวิสุทธิ ง. กังขาวิตรณวิสุทธิ

๔๓. กามคุณ ๕ ได้ชื่อว่าโลกามิส เพราะเหตุใด ?

ก. เป็นสิ่งสวยงาม ข. เป็นที่นิยม ค. เป็นสิ่งล่อใจ ง. เป็นสิ่งจำเป็น

๔๔. ธรรมใด สงเสริมให้สังคมเกิดสันติสุข ?

ก. สุจริต ข. บุญกิริยาวัตถุ ค. อคติ ง. พรหมวิหาร

๔๕. ข้อใด ทำให้เกิดสันติภายนอก ?

ก. ศีล ข. สมาธิ ค. ปัญญา ง. เมตตา

๔๖. ข้อใด กล่าวความหมาย สอุปาทิเสสนิพพานได้ถูกต้อง ?

ก. กิเลสดับ ข. ชีวิตดับ ค. กิเลสดับชีวิตอยู่ ง. กิเลสอยู่ชีวิตดับ

๔๗. ข้อใด กล่าวความหมาย อนุปาทิเสสนิพพานได้ถูกต้อง ?

ก. สิ้นชีวิต ข. สิ้นกิเลส ค. สิ้นกิเลสชีพไม่สิ้น ง. สิ้นกิเลสสิ้นชีพ

๔๘. อุปมาว่า ไฟสิ้นเชื้อแล้วย่อมดับไปเอง กล่าวถึงเรื่องใด ?

ก. ฌาน ข. สมาบัติ ค. นิพพาน ง. อภิญญา

๔๙. คำว่า มีลูกศรอันถอนแล้ว เป็นคุณสมบัติของใคร ?

ก. พระโสดาบัน ข. พระสกทาคามี ค. พระอนาคามี ง. พระอรหันต์

๕๐. วงจรแห่งทุกข์ใด ที่พระนิพพานดับได้เด็ดขาด ?

ก. กรรม ข. กิเลส ค. วิปาก ง. ถูกทุกข้อ